

tjak og meiningar

Fer partrolingin at oyða grunnarnar?

Er hetta ikki ætlanin, verður mælt til:

Uppskot 1: Taki teir bátar, sum kunnu nýtast til lemmatrolarar, úr aftur partrolingini.

Uppskot 2: Latið lemmatrolararnar, sum enn eru eftir, røkja ein part av grunninum, og pørini ein annan

Viðmerkingar:

Meini sjálvur, at tað er rætt at gera vart við henda spurning nú, hóast tað er í seinna lagi, helst ov seint!

Eg ivist í, um hetta fær nakra sum helst ávirkan á avvarðandi myndugleikar, tí lurtað verður bert eftir teimum stóru kanónunum, sum ongantið hava drivið fiskari. Hetta man eisini vera orsøkin til, at vit ongantið frætta í fjølmjóðnum frá hesum monnum.

Lemmatrol/ partrol

Sjálvur havi eg nú fiskað undir Føroyum við lemmatrolara í 13 ár, og eg má viðganga, at eg ongantið havi borið ótta fyri ovurfisking, um lemmareidiskapurin var tann effektivasti, men nú partrolingin, sum til tíðir er 10 ferðir so effektiv, hevur vundið uppá seg, fer at enda galið. Við hesum verður ikki sagt, at partrolarin, tá árið er úti, hevur fiskað 10 ferðir so nógv sum lemmatrolarin. Heldur hevur lemmatrolarin fiskað meira. Men tá reiðskapur, sum partrol, kann liggja og darga dag út og dag inn eftir grunninum og fáa 25-50 kassar í háli, og ein lemmatrolari fær 2 kassar á somu leið, so oyðist grunnurin, og hetta er hent á stórum økjum kring Føroyar.

Smáfiskurin

Hugsio tykkum eisini, hvussu nógvan smáfisk partrolid drepur millum ár og dag. Smáfiskur, sum fer út ígjøgnum meskarar kanska fleiri ferðir um dagin og til endans doyir. Lemmatrolarin rýmur sjálvandi frá 2 kassa fiskari — leitar eftir meira fiski, fiskar soleiðis har meira fiskur er og vanliga betur og størri fiskur. Sagt við øðrum orðum, so fiskar lemmatrolarin har stóri torvur eru.

Fiskurin styggist

Haldi eisini, at partrolingin styggir fiskin so nógv, at hann rýmur. Hetta meti eg út frá tí, at tá partrolarar fáa nógvan fisk, og vit eru á somu leið, so sæst eingin fiskur, hóast ekkoloddini eru framúr góð. Fiskurin er so styggur, at hann ikki tolir óljóð frá skipinum, og tá er jú óført hjá partrolarunum.

Lærið av royndum

Tað, sum hendir á Føroya-grunninum í dag, minnir nógv á tað, sum hendi undir Grønlandi, tá fiskurin hvarv. Tá vóru kendir skiparar, sum hildu, at partrolingin hjá spaniolum fór at gera enda á fiskarinum har. Tað gekk bara stutt til, til fiskurin heilt broytti

gongd og skipari, sum hevði fiskað har yviri í nógv ár, málbar seg soleiðis, at nú var tað ein fyrimunur, at vera ókendur við grønlenskar fiskileiðis, um ein skuldi fiska har. Hesi orð fekk eg við mær, tá eg fyrstu ferð fór til Grønlands sum trolaraskipari. Á Fyllabanka og Fiskanesbankanum upplivdi eg tað sama, sum hendir undir Føroyum nú. Har var eingin fiskur at fáa, ongin fiskur at siggja, men spaniolar fingur ovmið við partrolu. Uttan iva hevur søgan endurtikið seg við Flemish Cap.

Hvør stýrir í Føroyum

Mær tykir, at menn eru í Føroyum, sum stýra øllum uttan um politikararnar, og hesir hmeta partrolingina.

Tá nú hetta er komið á prent, kann tað lesast aftur um tvey ár, tá eingin fiskur livir efti ruttan fyrir

fiskur livir eftir uttan fyri tey stongdu økini. Nevndu menn stýra øllum fundum, sum felagið Trolskip og Reiðarafelagið halda. Ongin legur orð av munni, uttan teir sjálvir; teir vita alt best, og tí halda vit okkum burtur frá hesum fundum.

Gongdin seinastu árin

Seinastu 13 árin havi eg ongantið verið bangin fyri fiskastovninum, fyrr enn partrolingin vant rættliga upp á seg. Fyrst var

liga upp á seg. Fyrst varð havið eystanfyrir oytt, síðan Mýlings og Mikinesgrunnurin, í fjør Munkagrundurin og í ár Kanturin vestanfyrir. Í summar man tærnið koma til djúpa vatnið.

Fiskur fyri skeyti

Um tit nýr ongum av

hesum trúgva, hvat so við øllum teim 1000 tonsunum, sum fara fyri skeyti í t.d. posasprengring, hol á belli og posa. Hetta kemur nógv oftari fyri hjá partrolara enn hjá lemmatrolara. Hava vit so nógv at taka av, at 10% B fiskur ongan týðning hevur?

Ískoyti til uppskot 1

Fullmanni skipini. Núverandi gongdin er nevniliga, at manningartalið minkar úr 13 niður í 8, fyri at fáa nakran forvinning, og henda gongdin er skeiv bæði fyri skip og manning. Leggið so hini skipini og gjaldið fyri at skrapa. Loyvið so monnum, sum sigla, at byggja hósikilgar bátar, upp til eitt tal, sum er hósikandi fyri fiskastovnar. Tað er av týðningi, at menn, sum sigla, hava skipini, og ikki aðrir, sum mugu hava onnur virki fyri at fáa bátarnar at ganga. Berið so í bandi, at manningarnar fáa eina meira menniskjaliga tilveru við t.d. at sigla 2 túrar, í landi 1 túr. Hetta kann gjøgnumførast við at kvotera pr. mann, soleiðis sum gjørt verður í Skotlandi.

Tá ið hetta er gjørt, opnið so allar kassar aftur, og setið meskaviddina upp til t.d. 155 mm. So ganga ikki nógv ár — til vit hava eins væl røktar grunnar, sum londini rundan um okkum. Minnist til, hvat vit kallaðu bretar fyri, men teir røktu grunnar okkara munandi betur, enn vit gera í dag. Setið ein mann, teir eru so nógvir frammanundan, at stýra rávørugilgongdini, so at virkini fáa eina javnari tilgongd, og mest møgulegt fæst burtur úr fiskinum.

Partroling aðrastaðni

Nýliga var eg saman við

einum skotskum skipara.

einum skotskum skipara, sum átti skip og skuldi byggja ein størri trolara. Hann greiddi frá háleindingum, sum partrola og fullkomiliga oyddu grunnar, so ikki sást fiskur aftur. Hann helt eisini, at vit vóru ikki góðir við okkara grunnar.

Er tað hugsandi, at isleendingar og norðmenn ikki DUGA at partrola??

Verða vit noyddir at leggja um?

Tað er ivasamt, um nakað verður gjørt við hesi viðurskifti, tí kanónirnar ráða, og politikarar skulu bara makka rætt, hava passaliga veikan rygg og lata standa til. Stórt spell, at so illa varð fyrstaðið, at teir lemmabátar, sum fiskaðu betur enn teir, sum nú eru eftir, ikki skuldu klára seg, men máttu leggja um til partroling. Hetta vóru bátar, sum ikki stóðu í meiri peningi, enn teir, sum hildu á við lemmatroling. Hetta visir bert, hvussu nógv órvisi tað er, tá fiskimenn sjálvir eiga og reka bátarnar, men henda tíðin er farin, tí kanón-

irnar vita alt, hava altíð rætt og mugu ráða.

Undrist á, at fiskifrøingar kunnu siga, at tað ongan týðning hevur, hvønn reiðskap vit nýta. Tonsini, sum landað verða, eru avgerandi. Nei,

álvaratos, rokna tit ikki við, at ein reiðskapur drepur meira fisk, enn ein annar — fisk, sum ongantið kemur til sættis.

Grundarlagið hjá lemmatrolarunum er máað undan og verður einki gjørt, so er tað bara ein tíðarspurningur, til teir, sum vóru við til at byrja lemmatroling undir Føroyum, mugu leggja um, men lótuvinningur verður tað. Tað eru vit allir sannferdir um.

Jósup Henriksen, skipari. M/tr Vesturvarði. Roynt við lemmatrolara undir Føroyum síðani 1974.

Vit undirritaðu taka undir við uppskotunum og brævinum: Birgir Michelsen, skipari. M/tr Dalenni. Roynt við lemmatrolara undir Føroyum síðani 1976

Svabo Poulsen, skipari. M/tr Hamraberg. Roynt við lemmatrolara undir Føroyum síðani 1980

Wensil Nattestad, skipari. M/tr Festuvarði. Roynt við lemmatrolara undir Føroyum síðani 1976

Jónleif Láberg, skipari. M/tr. Hvannhólmur. Roynt við lemmatrolara undir Føroyum síðani 1979

Hetta opna bræv er sent til: Fiskivinnustovuna Fiskivinnunevndina Føroysku blaðini

BUKSU

SNIKKARIN

Traðagøta 43, Postsmøga 2108, 165 Argir

POSTORDRAR AVGREIÐAST Á

TLF. 17850

BUSSLEIÐ 3 KOYRIR TIL DYRNAR